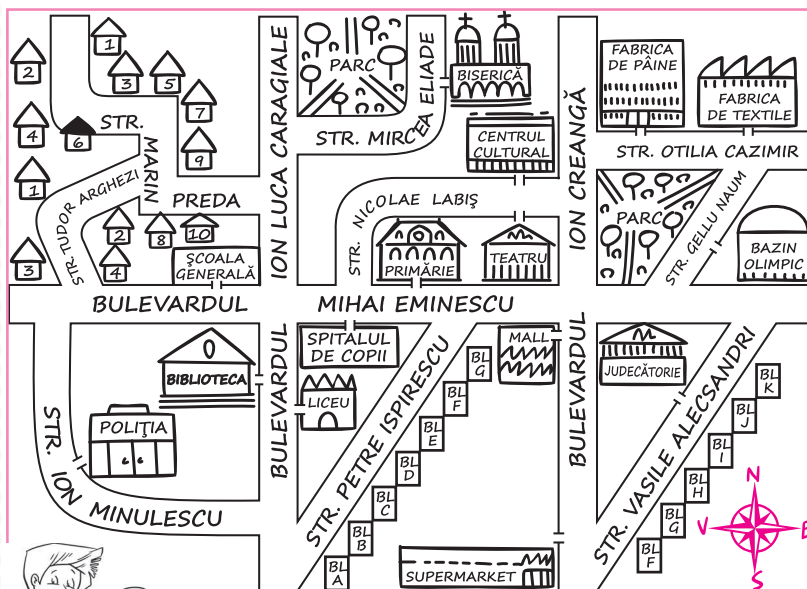

Joc de orientare

Recompense

GRAMA

GRAMU

GREMI

GRAME

GRAMĂ

GREMO

GRAMI

GREMA

GREMU

GRAMO

GREME

GREMĂ

Provocarea 5:

1. Ești la biserică. Colorează traseul până acasă (Str. Marin Preda, nr. 9).
2. Străzile pe care mergi sunt următoarele: _____

Ai rezolvat corect? Colorează-l și pe GRAMU!

„Odată” / „o dată”

Inițierea și menținerea unui schimb verbal

Îți vei aminti:

- să scrii corect cuvintele „odată” / „o dată”;
- semnificația cuvântului „odată”;
- să inițiezi și să menții un dialog;
- să solicitezi informații.

♦ „Odată” se scrie într-un cuvânt când are înțeles de sine stătător și poate fi înlocuit cu unul dintre cuvintele: **odinoară, demult, cândva, imediat, în sfârșit**. Exemple: • „Cică era **odată** într-un sat un om grozav de leneș.”

• Taci **odată!**

De asemenea, „odată” se scrie legat în situațiile următoare: • **Odată ce** v-am explicat, puteți începe să rezolvați problema.

• Vine și ea **odată cu** noi!

• **Odată și odată** îi va ajunge cuțitul la os.*

• Dintr-**odată** a venit toamna.

* „a-i ajunge (cuiva) cuțitul la os” = a ajunge la capătul puterilor

♦ „O dată“ se scrie în două cuvinte în următoarele cazuri:

o dată – o zi calendaristică (1 Decembrie este o dată importantă pentru români.)

o dată – numai o dată, doar o dată (Am mai văzut încă o dată filmul.)

o dată – exprimă o numărătoare (Am răspuns corect o dată, iar de două ori am greșit.)

Subliniază cuvintele „odată“, „o dată“, „odată cu“, „odată ce“ din textul următor, dă-i un titlu potrivit și apoi transcrie-l pe caiet.

A fost odată, într-un sat dintr-o țară foarte îndepărtată, un om foarte priceput în vremea sa. Odată ce învățase de la un mare meșter meșteșugul olăritului, a început să creeze adevărate opere de artă. Odată cu el deprinsese această artă și fiul său mai mare. Împreună lucrau din zori și până seara.

Celălalt fecior a încercat doar o dată să facă și el o cană, dar n-a reușit. Învârtea de roată, fără oprire, neavând grijă să urmărească lutul.

– Oprește-te odată! i-a zis tatăl său. Ascultă mai întâi glasul lutului! El este cel care îți spune o poveste pe care tu, odată ce ai ascultat-o, îi dai viață.

– Ziua în care voi reuși să aud povestea lutului, va fi o dată specială pentru mine. Dar nu cred că am acest talent.

– Dacă îți dorești cu adevărat să înveți acest meșteșug, odată și odată tot o să reușești.

Dintr-odată, ochii băiatului s-au luminat:

– Aș vrea să mai încerc o dată.

Răspunde la următoarele întrebări, folosind, acolo unde este posibil, cât mai multe cuvinte din text.

* Când se petrece acțiunea relatată?

* Când a început omul să creeze adevărate opere de artă?

* Cine a mai deprins această artă odată cu el?

* De câte ori a încercat feciorul mai mic să facă o cană?

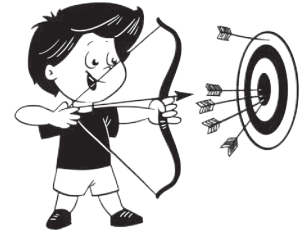
* Ce personaj rostește replica: „– Oprește-te odată!“

* Care este momentul în care un olar poate da viață lutului?

6

Completează spațiile libere cu „odată” și „o dată”:

- Plecați _____ ca să nu întârziați!
- Pe această stradă erau _____ numai case.
- – Spune-mi _____ importantă pentru tine.
- Mi-am verificat lucrarea încă _____ înainte de a o preda.
- Am nimerit ținta de patru ori, iar _____ am ratat.
- Poate voi înțelege și eu _____ și _____ tipul acesta de probleme.
- Se face răcoare _____ cu apusul soarelui.
- S-a întunecat dintr-_____.

7

Alege forma corectă:

Călăream **odată/o dată**

În satul natal.

Acum, dintr-**o dată/odată**,

Mi-e frică de cal.

Odată/O dată cu toamna

Soarele voinic

Și-a luat năframa

Și e cam peltic.

Odată/O dată ce stropii

Cad mai des din cer,

Se scutură plopii

Tremurând de ger.

8

Alcătuiește propoziții cu ajutorul cuvintelor (grupurilor de cuvinte):

odată:

dintr-odată:

dintr-o parte:

odată cu:

odată ce:

o dată:

9

Ordonează cuvintele date pentru a obține proverbe!

odată cu nu crește mintea barba

vine odată cu vârsta înțelepciunea

a fost că uită un mormoloc broasca odată

pierdută, greu iară cinstea odată se capătă

Testul 2*

Citește textul următor cu atenție, pentru a putea rezolva cerințele formulate mai jos:

– Vezi? vezi dacă faci nebunii? era să-mi scoți ochiul... Ți-ar fi plăcut să mă omori? Sărută-mă, să-mi treacă și te iert!

Maiorul sare de gâtul mamei și o sărută... Mamei îi trece; iar eu, după ce am luat dulceața, mă pregătesc să sorb din cafea...

– Nu vă supăra fumul de tutun? Întreb eu pe madam Popescu.

– Vai de mine! la noi se fumează. Bărbatu-meu fumează... și... dumnealui... mi se pare că-i cam place.

Și zicând «dumnealui», mama mi-arată râzând pe domnul maior.

– A! zic eu, și dumnealui?

– Da, da, dumnealui! să-l vezi ce caraghios e cu țigara-n gură, să te prăpădești de râs... ca un om mare...

– A! asta nu e bine, domnule maior, zic eu; tutunul este o otravă...

– Da tu de ce tragi? mă-nterupe maiorul lucrând cu lingura în cheseaua de dulceață...

(I. L. Caragiale, „Vizită...“)

1

Precizează personajele care iau parte la dialog. _____

2

Transcrie o replică din care reiese că maiorul este un copil, nu un om mare.

3

Indică o „nebunie“ de-a „maiorului“.

4

Completează propozițiile următoare cu explicații potrivite:

a) „Maiorul“ își sărută mama pentru că _____

b) Pe doamna Popescu nu o deranjează fumul de tutun deoarece _____

c) „Maiorul“ seamănă cu un om mare pentru că _____

d) Tutunul nu este bun pentru copii pentru că _____

e) „Maiorul“ nu este de acord cu sfatul povestitorului din pricină că _____

* Test adaptat după „Teste finale. Limba română. Clasa a IV-a“, Adeluța Roșu, Ana Liana Ionescu.

5

Explică expresiile formate cu ajutorul verbului „a trage“:

☞ a trage din țigară = _____

☞ a trage aer în piept = _____

☞ a trage cu arma = _____

☞ a trage sforile = _____

☞ a trage cu ochiul = _____

☞ a trage la cineva = _____

☞ a trage de timp = _____

☞ a-l trage curentul = _____

☞ a trage ponoasele = _____

☞ a trage chiulul = _____

6

Formulează câte două propoziții în care termenii „nebunii“ și „sare“ să aibă sensuri diferite.

7

Transcrie un substantiv de genul feminin din replicile naratorului.

8

Subliniază cu o linie pronumele personale cu formă accentuată din text și cu două linii pe cele având formă neaccentuată.

9

Extrage din text un pronume personal de politețe; precizează persoana și numărul lui.

10

Alcătuiește propoziții în care verbele următoare să fie la timpul viitor, persoana a II-a, numărul singular.

☉ a fi _____

☉ a prăpădi _____

☉ a face _____

☉ a sări _____

11

Construiește câte un enunț cu următoarele cuvinte:

☞ căi → _____

☞ că-i → _____

☞ va → _____

☞ v-a → _____

☞ nea → _____

☞ ne-a → _____

☞ ție → _____

☞ ți-e → _____

☞ lor → _____

☞ l-or → _____

Alcătuiește pe caiet propoziții în care formele neaccentuate ale pronumelor să fie de forma: **-i, i, -i-, -l, l-, -l-**.

Model: ♡ - Dă-**mi** și mie sarea, te rog! ♡ Mama **mi**-a spus secretul. ♡ L-au prins dându-**mi**-l.

Explică rolul cratimei în construcția „să-l (vezi)“: _____

Transcrie, din textul dat:

a) o propoziție negativă, interogativă, dezvoltată: _____

b) o propoziție în care virgula se folosește pentru a despărți o strigare de restul propoziției: _____

Transformă în vorbire indirectă primul alineat al textului.

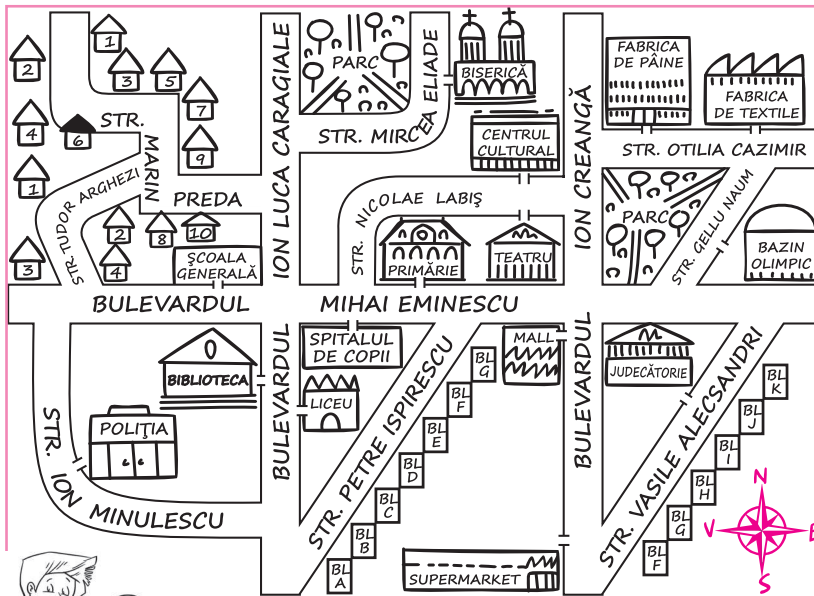
Joacă-te și ordonează literele convenabil, ca să obții denumirea a cinci animale sălbatice:

UGRIT _____ FARGIĂ _____ BRUUSC _____

MĂICĂL _____ LUVPE _____ NCEORIR _____

Joc de orientare

Recompense

GRAMA

GRAMU

GREMI

GRAME

GRAMĂ

GREMO

GRAMI

GREMA

GREMU

GRAMO

GREME

GREMĂ

Provocarea 10:

Ai terminat lecția de chitară de la **Centrul Cultural**. Colorează un traseu posibil pentru a ajunge la **Bazinul Olimpic**. Scrie apoi, pe spațiul marcat, numele străzilor pe care le-ai colorat.

Ai răspuns corect? Colorează-l și pe GREMO!

CUPRINS

<i>Cuvânt-înainte</i>	3	<i>Mai/m-ai.</i> Oferirea de informații referitoare la universul școlar și extrașcolar	63
1. RECAPITULARE	4	<i>Cai/c-ai.</i> Explicarea sensului unor cuvinte pornind de la context	65
Prima zi de școală	4	<i>Căi/că-i.</i> Observarea dezacordului în exprimare..	67
2. FONETICA	9	<i>Sar/s-ar.</i> Prezentarea unor rezultate/proiecte	68
Sunetul/Litera. Silaba	9	<i>Nai/n-ai.</i> Proiectul de documentare	71
Grupurile de litere/grupurile de sunete	12	6. PĂRȚILE DE VORBIRE	73
3. PROPOZIȚIA. PUNCTUAȚIA. TEXTUL	17	Substantivul	73
Propoziția	17	Adjectivul	83
Semnele de punctuație	18	Pronumele personal	91
Textul	21	Verbul	102
4. VOCABULARUL	26	7. CUVÂNTUL - PARTE DE PROPOZIȚIE	112
Cuvinte cu înțeles asemănător. Cuvinte cu înțeles opus. Cuvinte cu aceeași formă, dar cu înțeles diferit ..	26	Predicatul	114
Exerciții de îmbogățire a vocabularului	31	Subiectul	121
5. SCRIEREA ȘI EXPRIMAREA CORECTĂ	33	8. TEXTUL LITERAR	128
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin <i>î/â</i>	33	a) Textul literar în proză (povestirea)	128
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin <i>m</i> înainte de <i>p</i> și <i>b</i>	34	b) Textul literar liric (poezia)	129
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile de sunete <i>cs</i> sau <i>gz</i>	35	9. TEXTUL NONLITERAR	131
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin vocale sau consoane duble	36	<i>Afișul</i>	131
<i>Odată/o dată.</i> Inițierea și menținerea unui schimb verbal.....	38	<i>Cartea poștală</i>	131
<i>Niciun/nici un; nicio/nici o.</i> Formularea unor solicitări formale și informale. Comunicare eficientă...42	42	<i>Invitația</i>	132
<i>Demult/de mult.</i> Jocuri de rol.....	46	<i>E-mailul. Mesajul-text</i>	133
<i>Nu-l/n-o/nu-i.</i> Susținerea/Argumentarea unei păreri.....	48	<i>Organizatori grafici</i>	134
<i>Iar/i-ar.</i> Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă.....	52	10. SCRIEREA IMAGINATIVĂ	138
<i>Cel/ce-l.</i> Transformarea vorbirii indirecte în vorbire directă	53	Compunerea după imagini/benzi desenate.....	138
<i>Va/v-a.</i> Povestirea unui fragment.....	56	Compunerea după plan dat	139
<i>Ceai/ce-ai.</i> Extragerea ideii principale dintr-un fragment	59	Compunerea cu dialog.....	139
<i>Cam/c-am.</i> Extragerea unei concluzii dintr-un text/fragment citit.	61	Compunerea tip descriere	139
		Compunerea tip portret.....	140
		Compunerea în care folosim cuvinte de sprijin	141
		Compunerea cu început dat	142
		Compunerea cu sfârșit dat	143
		Compunerea cu titlu dat	143
		Compunerea liberă	143